

Συμβούλιο
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 30 Ιουλίου 2021
(OR. en)

11133/21

**Διοργανικός φάκελος:
2021/0247 (NLE)**

**FISC 126
ECOFIN 792**

ΠΡΟΤΑΣΗ

Αποστολέας:	Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια
Ημερομηνία Παραλαβής:	30 Ιουλίου 2021
Αποδέκτης:	κ. Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	COM(2021) 433 final
Θέμα:	Πρόταση ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ για την τροποποίηση της εκτελεστικής απόφασης (ΕΕ) 2018/789 με την οποία επιτρέπεται στην Ουγγαρία να εισαγάγει ειδικό μέτρο παρέκκλισης από το άρθρο 193 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - COM(2021) 433 final.

συνημμ.: COM(2021) 433 final

Βρυξέλλες, 30.7.2021
COM(2021) 433 final

2021/0247 (NLE)

Πρόταση

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την τροποποίηση της εκτελεστικής απόφασης (ΕΕ) 2018/789 με την οποία επιτρέπεται στην Ουγγαρία να εισαγάγει ειδικό μέτρο παρέκκλισης από το άρθρο 193 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Σύμφωνα με το άρθρο 395 παράγραφος 1 της οδηγίας 2006/112/EK, της 28ης Νοεμβρίου 2006, σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας¹ (στο εξής: οδηγία ΦΠΑ), το Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομόφωνα έπειτα από πρόταση της Επιτροπής, μπορεί να επιτρέπει σε κάθε κράτος μέλος να θεσπίζει ειδικά μέτρα παρέκκλισης από τις διατάξεις της εν λόγω οδηγίας, για λόγους απλούστευσης των διαδικασιών επιβολής του ΦΠΑ ή πρόληψης ορισμένων τύπων φοροδιαφυγής ή φοροαποφυγής.

Με επιστολή που πρωτοκολλήθηκε στην Επιτροπή στις 18 Φεβρουαρίου 2021, η Ουγγαρία ζήτησε την άδεια να συνεχίσει να παρεκκλίνει από το άρθρο 193 της οδηγίας ΦΠΑ όσον αφορά τον υπόχρεο του ΦΠΑ στην περίπτωση ορισμένων πράξεων που πραγματοποιούνται από υποκείμενους στον φόρο που τελούν σε διαδικασία εκκαθάρισης ή οποιαδήποτε άλλη διαδικασία με την οποία διαπιστώνεται δικαστικά η αφερεγγυότητά τους. Σύμφωνα με το άρθρο 395 παράγραφος 2 της οδηγίας ΦΠΑ, η Επιτροπή ενημέρωσε τα άλλα κράτη μέλη, με επιστολή της 7ης Απριλίου 2021, σχετικά με το αίτημα που υπέβαλε η Ουγγαρία. Με επιστολή της 8ης Ιανουαρίου 2021, η Επιτροπή γνωστοποίησε στην Ουγγαρία ότι διέθετε όλες τις απαραίτητες πληροφορίες για την εκτίμηση του αιτήματος.

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

• Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης

Βάσει του άρθρου 199 παράγραφος 1 στοιχείο ζ) της οδηγίας ΦΠΑ, τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν ότι υπόχρεος του ΦΠΑ είναι ο υποκείμενος στον φόρο αποδέκτης της παράδοσης ακινήτων που πωλούνται από τον οφειλέτη σε διαδικασία αναγκαστικής εκποίησης (μηχανισμός αντιστροφής της επιβάρυνσης). Το 2017 η Ουγγαρία ζήτησε να επεκτείνει την εφαρμογή του μηχανισμού αντιστροφής της επιβάρυνσης στις παραδόσεις αγαθών επένδυσης και στις παραδόσεις άλλων αγαθών και τις παροχές υπηρεσιών με κανονική αξία ανώτερη των 100 000 HUF (περίπου 275 EUR) κατά την παράδοση ή παροχή, όταν ο υποκείμενος στον φόρο που πραγματοποιεί την παράδοση των αγαθών ή την παροχή των υπηρεσιών τελεί σε διαδικασία εκκαθάρισης ή σε οποιαδήποτε άλλη διαδικασία με την οποία κρίνεται νομικά η αφερεγγυότητά του. Η παρέκκλιση εγκρίθηκε με την εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2018/789 του Συμβουλίου² έως την 31η Δεκεμβρίου 2021.

Τα αγαθά επένδυσης είναι συνήθως εργαλεία, μηχανήματα και αντικείμενα υψηλής αξίας. Επιπλέον, σύμφωνα με την Ουγγαρία, μεγάλος αριθμός συναλλαγών που υπερβαίνει το όριο των 100 000 HUF πραγματοποιείται από αφερεγγυους υποκείμενους στον φόρο. Ο εκκαθαριστής συχνά δεν καταβάλλει τον οφειλόμενο ΦΠΑ, δεδομένου ότι το ποσό αυτό πρέπει να χρησιμοποιείται για την ικανοποίηση παλαιότερων απαιτήσεων. Ταυτόχρονα, ο αποκτών τα αγαθά ο οποίος είναι υποκείμενος στον φόρο με δικαίωμα έκπτωσης, εξακολουθεί να μπορεί να εκπίπτει το ποσό του ΦΠΑ, γεγονός που έχει αρνητικό αντίκτυπο στον προϋπολογισμό και επιτρέπει βασικά τη χρηματοδότηση της εκκαθάρισης. Η Ουγγαρία κατέγραψε επίσης περιπτώσεις απάτης στις οποίες εταιρείες υπό εκκαθάριση εξέδιδαν εικονικά τιμολόγια σε ενεργές εταιρείες μειώνοντας σημαντικά το ποσό του φόρου που θα έπρεπε να καταβληθεί από τις τελευταίες, χωρίς την εγγύηση ότι ο εκδότης θα κατέβαλε τον οφειλόμενο ΦΠΑ.

Μολονότι τα στοιχεία που παρασχέθηκαν από την ουγγρική Εθνική Φορολογική και Τελωνειακή Διοίκηση δείχνουν σταθερή μείωση του αριθμού των διαδικασιών

¹ ΕΕ L 347 της 11.12.2006, σ. 1.

² ΕΕ L 134 της 31.5.2018, σ. 10.

αφερεγγυότητας κατά την περίοδο 2017-2020, οι οικονομικές επιπτώσεις της έξαρσης της νόσου COVID-19 θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε απότομη αύξηση του αριθμού εκκαθαρίσεων στο εγγύς μέλλον, καθιστώντας αναγκαία τη διατήρηση του μηχανισμού αντιστροφής της επιβάρυνσης για τις εν λόγω συναλλαγές.

Ως εκ τούτου, η Ουγγαρία υποστηρίζει ότι υπάρχει ανάγκη διασφάλισης των φορολογικών εσόδων και των δημοσιονομικών συμφερόντων, λαμβανομένου υπόψη του αριθμού των υποκειμένων στον φόρο με οικονομικές δυσχέρειες που πραγματοποιούν τις προαναφερόμενες πράξεις. Ο μηχανισμός αντιστροφής της επιβάρυνσης είναι, σύμφωνα με την Ουγγαρία, το κατάλληλο μέσο για τον σκοπό αυτόν. Ο υποκείμενος στον φόρο που τελεί υπό εκκαθάριση δεν θα υποχρεούται να καταβάλει τον οφειλόμενο ΦΠΑ και ο πελάτης δεν θα υφίσταται κυρώσεις, ενώ θα αποφεύγονται απώλειες στον κρατικό προϋπολογισμό.

Παρότι η Ουγγαρία ζήτησε παράταση της άδειας έως τις 31 Δεκεμβρίου 2026, προτείνεται να εγκριθεί η παράταση της παρέκκλισης έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024. Η παρέκκλιση που επιτρέπει τη χρήση του μηχανισμού αντιστροφής της επιβάρυνσης αποτελεί έσχατο μέσο και θα πρέπει να είναι όσο το δυνατόν πιο περιορισμένη χρονικά. Επιπλέον, η εν λόγω περίοδος θα πρέπει να είναι επαρκής για την εφαρμογή άλλων συμβατικών μέτρων για τη μείωση των απωλειών στον δημόσιο προϋπολογισμό, ιδίως για τις απώλειες που συνδέονται με δόλιες συμπεριφορές, αποφεύγοντας έτσι την εκ νέου παράταση του εν λόγω μέτρου.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

- **Νομική βάση**

Άρθρο 395 της οδηγίας ΦΠΑ.

- **Επικουρικότητα (σε περίπτωση μη αποκλειστικής αρμοδιότητας)**

Λαμβανομένης υπόψη της διάταξης της οδηγίας ΦΠΑ στην οποία βασίζεται, η πρόταση εμπίπτει στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Συνεπώς, δεν έχει εφαρμογή η αρχή της επικουρικότητας.

- **Αναλογικότητα**

Η απόφαση αφορά άδεια που χορηγείται σε κράτος μέλος κατόπιν αιτήματός του και ουδόλως συνιστά υποχρέωση.

Δεδομένου του περιορισμένου πεδίου εφαρμογής της παρέκκλισης, το ειδικό μέτρο είναι ανάλογο προς τον επιδιωκόμενο στόχο, δηλαδή την απλούστευση της είσπραξης φόρων και την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής. Δεν υπερβαίνει ό, τι είναι απαραίτητο για την εκπλήρωση των στόχων αυτών.

- **Επιλογή της νομικής πράξης**

Ως νομική πράξη προτείνεται η εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου.

Βάσει του άρθρου 395 της οδηγίας ΦΠΑ, παρέκκλιση από τους κοινούς κανόνες ΦΠΑ είναι δυνατή μόνο κατόπιν έγκρισης από το Συμβούλιο, το οποίο αποφασίζει ομόφωνα έπειτα από πρόταση της Επιτροπής. Καταλληλότερη νομική πράξη είναι η εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου, διότι μπορεί να απευθύνεται σε μεμονωμένο κράτος μέλος.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

- **Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη**

Δεν πραγματοποιήθηκε διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη. Η παρούσα πρόταση βασίζεται σε αίτημα της Ουγγαρίας και αφορά μόνο το συγκεκριμένο κράτος μέλος.

- **Συλλογή και χρήση εμπειρογνώσεως**

Δεν υπήρξε ανάγκη προσφυγής σε εξωτερικούς εμπειρογνώμονες.

- **Εκτίμηση επιπτώσεων**

Η πρόταση εκτελεστικής απόφασης αποσκοπεί στη διασφάλιση των φορολογικών εσόδων και των δημοσιονομικών συμφερόντων όσον αφορά εταιρείες που τελούν σε διαδικασία εκκαθάρισης, σε περίπτωση που πραγματοποιούν παραδόσεις αγαθών επένδυσης ή παραδόσεις αγαθών ή παροχές υπηρεσιών με κανονική αξία ανώτερη των 100 000 HUF. Σύμφωνα με την Ουγγαρία, η εφαρμογή του μηχανισμού αντιστροφής της επιβάρυνσης σε αυτού του είδους τις συναλλαγές έχει συμβάλει αποτελεσματικά στην απλούστευση της είσπραξης φόρων και στην πρόληψη της φοροδιαφυγής. Η εφαρμογή του μέτρου έχει περιορίσει απώλειες στα δημόσια έσοδα του προϋπολογισμού και έχει δημιουργήσει πρόσθετα έσοδα ύψους περίπου 1,5-2 δισ. HUF (περίπου 4,2-5,6 εκατ. EUR) ετησίως. Ως εκ τούτου, το μέτρο παρέκκλισης έχει θετικό αντίκτυπο, αν και πολύ περιορισμένο. Δεδομένου αυτού του περιορισμένου αντικτύπου, η Ουγγαρία θα πρέπει να εφαρμόσει άλλα συμβατικά μέτρα για τη μείωση των απωλειών στον προϋπολογισμό, τα οποία θα μπορούσαν να επιτύχουν παρόμοια αποτελέσματα.

Λόγω του περιορισμένου πεδίου εφαρμογής της παρέκκλισης και της περιορισμένης χρονικά εφαρμογής της, οι επιπτώσεις θα είναι σε κάθε περίπτωση περιορισμένες.

- **Θεμελιώδη δικαιώματα**

Η πρόταση δεν έχει επιπτώσεις στην προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Η πρόταση δεν έχει αρνητικές επιπτώσεις στον προϋπολογισμό της ΕΕ.

5. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Η πρόταση περιλαμβάνει ρήτρα λήξης ισχύος, η οποία έχει καθοριστεί για τις 31 Δεκεμβρίου 2024.

Πρόταση

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την τροποποίηση της εκτελεστικής απόφασης (ΕΕ) 2018/789 με την οποία επιτρέπεται στην Ουγγαρία να εισαγάγει ειδικό μέτρο παρέκκλισης από το άρθρο 193 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη την οδηγία 2006/112/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 2006, σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας¹, και ιδίως το άρθρο 395 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Σύμφωνα με το άρθρο 193 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ, υπόχρεος για την καταβολή φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) στις φορολογικές αρχές είναι, κατά γενικό κανόνα, ο υποκείμενος στον φόρο ο οποίος πραγματοποιεί φορολογητέα παράδοση αγαθών ή παροχή υπηρεσιών.
- (2) Με την εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2018/789 του Συμβουλίου², επετράπη στην Ουγγαρία να εισαγάγει μέτρο παρέκκλισης από το άρθρο 193 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ (στο εξής: το ειδικό μέτρο) όσον αφορά τον υπόχρεο του ΦΠΑ στην περίπτωση ορισμένων πράξεων που πραγματοποιούνται από υποκείμενους στον φόρο που τελούν σε διαδικασία εκκαθάρισης ή οποιαδήποτε άλλη διαδικασία με την οποία διαπιστώνεται δικαστικά η αφερεγγυότητά τους.
- (3) Με επιστολή της 18ης Φεβρουαρίου 2021, η Ουγγαρία υπέβαλε αίτημα στην Επιτροπή για παράταση της άδειας εφαρμογής του ειδικού μέτρου έως τις 31 Δεκεμβρίου 2026 (στο εξής: το αίτημα). Μαζί με το αίτημα, η Ουγγαρία υπέβαλε έκθεση που περιείχε επανεξέταση του ειδικού μέτρου.
- (4) Σύμφωνα με το άρθρο 395 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο της οδηγίας 2006/112/ΕΚ, η Επιτροπή, με επιστολές της 7ης Απριλίου 2021, διαβίβασε το αίτημα στα άλλα κράτη μέλη. Με επιστολή της 8ης Απριλίου 2021, η Επιτροπή κοινοποίησε στην Ουγγαρία ότι είχε στη διάθεσή της όλες τις απαραίτητες πληροφορίες για την εξέταση του αιτήματος.
- (5) Η Ουγγαρία υποστηρίζει ότι οι υποκείμενοι στον φόρο που τελούν σε διαδικασία εκκαθάρισης ή αφερεγγυότητας συχνά δεν καταβάλλουν τον οφειλόμενο ΦΠΑ στις φορολογικές αρχές. Ταυτόχρονα, ο αποκτών τα αγαθά, ο οποίος είναι υποκείμενος στον φόρο με δικαίωμα έκπτωσης, εξακολουθεί να μπορεί να εκπίπτει το ποσό του ΦΠΑ, γεγονός που έχει αρνητικό αντίκτυπο στον προϋπολογισμό και επιτρέπει τη χρηματοδότηση της εκκαθάρισης. Η Ουγγαρία κατέγραψε επίσης περιπτώσεις απάτης

¹ ΕΕ L 347 της 11.12.2006, σ. 1.

² ΕΕ L 134 της 31.5.2018, σ. 10.

στις οποίες εταιρείες υπό εκκαθάριση εξέδιδαν εικονικά τιμολόγια σε ενεργές εταιρείες και μείωναν σημαντικά το ποσό του φόρου που θα έπρεπε να καταβληθεί από τις τελευταίες, χωρίς την εγγύηση ότι ο εκδότης θα κατέβαλε τον οφειλόμενο ΦΠΑ.

- (6) Βάσει του άρθρου 199 παράγραφος 1 στοιχείο ζ) της οδηγίας 2006/112/EK, τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν ότι υπόχρεος του ΦΠΑ είναι ο υποκείμενος στον φόρο αποδέκτης της παράδοσης ακινήτων που πωλούνται από τον οφειλέτη σε διαδικασία αναγκαστικής εκποίησης (στο εξής: μηχανισμός αντιστροφής της επιβάρυνσης). Το ειδικό μέτρο επιτρέπει στην Ουγγαρία να επεκτείνει την εφαρμογή του μηχανισμού αντιστροφής της επιβάρυνσης σε άλλες πράξεις που πραγματοποιούνται από υποκείμενους στον φόρο που τελούν σε διαδικασία αφερεγγυότητας, και συγκεκριμένα στην παράδοση αγαθών επένδυσης και στην παράδοση άλλων αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών με κανονική αξία ανώτερη των 100 000 HUF.
- (7) Βάσει πληροφοριών που παρείχε η Ουγγαρία, η εφαρμογή του μηχανισμού αντιστροφής της επιβάρυνσης σε αυτού του είδους τις συναλλαγές έχει συμβάλει αποτελεσματικά στην απλούστευση της είσπραξης φόρων και στην πρόληψη της φοροδιαφυγής. Η εφαρμογή του μέτρου έχει περιορίσει τις απώλειες στα δημόσια έσοδα του προϋπολογισμού και έχει δημιουργήσει πρόσθετα έσοδα. Επιπλέον, οι οικονομικές επιπτώσεις της έξαρσης της νόσου COVID-19 θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε απότομη αύξηση του αριθμού των εκκαθαρίσεων στο εγγύς μέλλον, καθιστώντας επιτακτική την ανάγκη παράτασης του ειδικού μέτρου.
- (8) Η αιτούμενη παρέκκλιση θα πρέπει να είναι χρονικά περιορισμένη, ώστε να δοθεί χρόνος στη φορολογική διοίκηση να θεσπίσει άλλα συμβατικά μέτρα για την αντιμετώπιση του αντίστοιχου προβλήματος και τη μείωση των απωλειών στον δημόσιο προϋπολογισμό, ιδίως των απωλειών που συνδέονται με δόλιες πρακτικές έως τη λήξη του μέτρου παρέκκλισης, καθιστώντας έτσι περιττή την παράταση της παρέκκλισης. Παρέκκλιση που επιτρέπει τη χρήση του μηχανισμού αντιστροφής της επιβάρυνσης χορηγείται μόνο κατ' εξαίρεση για συγκεκριμένους τομείς απάτης και αποτελεί έσχατο μέσο. Ως εκ τούτου, η άδεια θα πρέπει να παραταθεί μόνο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024.
- (9) Το μέτρο παρέκκλισης δεν θα έχει αρνητικές επιπτώσεις στους ιδίους πόρους της Ένωσης που προέρχονται από τον ΦΠΑ.
- (10) Επομένως, η εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2018/789 θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Στο άρθρο 2 της εκτελεστικής απόφασης (ΕΕ) 2018/789, το δεύτερο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Η παρούσα απόφαση λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 2024».

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Ουγγαρία.

Βρυξέλλες,

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος